

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — ill.
 vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Felolós szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Április elsején új előfizetést nyitunk a Debreczenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése márcolushavában lejár, hogy az előfizetés megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatások szives bejelentését.

Barázdák.

Nem maradt egyedül a Kovács Augustin debreceni megyefőnök esete. Nagykárolyban is elpáholtak holmi kisebb rendű darabont-ceselédet az ottani „Magyar király” kávéházban. Brebán Auréliu a neve és szolgabíró. Husz napon belül gyógyuló könnyű testi sérülést szenvedett csupán.

Persze a darabontok körében nagy izgalmat kelt ez a kis eset. Nem csoda. Ugy gondolkoznak ők: ma nekem, holnap neked — és nem tudhatja senki, mikor kerül rá a sor, a mi bizony kellemetlen. Viszont azonban vigasztaló lehet e silány alakokra, hogy könnyű testi sérülésen túl nem ment még eddig a kitorzó népharag. Nem is a testi épség ellen intézett támadások az ilyenek, hanem erkölcsi fenytések.

Minden kétségen felül áll, hogy gróf Tisza István, báró Bánffy Derső és báró Fejérváry Géza közt titkos megállapodás van

Ez a három politikus közös célra tör és csak a nyilvánosság előtt eveznek külön hajóban.

Szomorú dolog volna azonban, ha az országot félre tudnák vezetni. Ettől azonban nem lehet tartani, mert ma már nincs az a tudatlan ember Magyarországon, aki ne tudná, hogy miért küzd a nemzet.

Ezt a küzdelmet nem lehet többé leszerezni, hiszen ez nem jelentene mást, mint a nemzet erkölcsi öngyilkosságát. Már pedig ez a nemzet élni akar.

Gunyos hangokat hallunk a tisztviselők leszereléséről, pedig igazán nem érdemlik meg. Gondoljunk csak vissza a 48-as eseményekre. A magyar nemzet legjobbjai bitóra jutottak, börtönbe kerültek. Azok pedig, akik a magyar nemzet ellen törtek, akik mint az oláh tribunok a védtelen magyar népezeiret gyilkolták le, holtuk napjáig nyugdíjat huztak annak a magyar népnek a pénzéből, amely nép ellen oly sokat vétkeztek.

Ne altassuk magunkat, mert úgy, vagy legalább ehhez hasonlóan lesz most is. Amint a 48-as honvédek ugyszólván kegyelem-könyvéren tengetik életüket, épp olyan lesz a sorsa azoknak a tisztviselőknak, akik hazafias érzésből és képzelt becsületbeli kötelességből áldozatul dobják oda magukat. És amíg a honvéd hősök nyomorognak, Görgey pedig nyolcezer forint nyugdíjat kap évenként, azon módon a mostan kinevezett tiszt-

viselőkről minden esetben fényesen gondoskodva lesz, persze a nemzet keservesen keresett adó-tillereiből.

Amily elszánt ellenfelei vagyunk a mostani kormánynak, amely hazánk és nemzetünk alkotmányos jogait lábball tiporja, épp oly hű és igaz ragaszkodással vagyunk nemzetünk iránt. És éppen azért kimondjuk azt az igazságot, hogy a magyar tisztviselők nemzetük érdekeit akkor szolgálják igazán, ha nem engedik azt, hogy helyüket stréberék és hivatal vadászó jött-mentek foglalják el.

Magyar háziasszonyok! 1904-ben csak csokoládéért kétfélmillió 390 ezer koronát juttattatok Ausztriának — a magyar verejték sovány gyümölcséből! Hát ilyen magyar asszonyok vagytok? Nem tudtok meglenni ti csokoládé nélkül?

És mégis vezéreink!

Fejérváry báró már elégedetten dörzsöli kezét s szíve kevély örömtől dobban meg a rendjeles tábornoki kabát alatt. A vezérlőbizottság volt, nincs pár nap előtt még irányító hatalma volt az országnak, most azonban a haladó-pártból beléje vetett rontó bombának szilánkjaitól összeszaggatva, elrongyolódva, ezer darabban fekszik a sírjának partján. A kivégző nem kisebb ember volt, mint maga az ősz generális, ki a

Mese a konyhából és a hálószobából.

Írta: Pakots József.

Uj cseléd került a házhoz. Róza, a régi cseléd még takarította a konyhát, mikor Mari, az új becsöngetett. Róza kinyitotta az ajtót és szó nélkül beengedte az érkezőt, akit a nagykendőbe csomagolt oók-mókjáról ismert fel. Mari köszönt:

— Jó reggelt!

— Jó reggelt! — felelte vissza Róza.

Bementek a konyhába. Róza, a ki otthonosan érezte magát, megkérdezte Marit:

— Mennyiért szerződött?

— Tíz forintért.

— Szasz!

Róza a fogai között méltatlankodó sziszegést hallatott.

— Hogy becsapták magát! — mondta aztán kegyetlenül.

— Miért?

— En tizenkettőt kaptam.

Ez ugyan nem volt igaz, sőt ellenkezőleg. Róza azért sziszegett, mert neki csak kilenc forint bért fizetett az asszonya.

Egy darabig hallgattak mind a ketten, majd most már az új cseléd vette föl a szót:

— Még alszik a nacsosága?

— Az asszony? — kérdezte Róza gunyosan és minden tisztelet nélkül. — Alszik. Szeret lustálkodni! — Nagyon piszkos asszony.

— Hogyan?

— Ó délig is elaludna és az embertől azt kívánja, hogy már éjfélkor is fölkeljen. Ezt ni!

Róza a két foga közé szorította a hüvelykujja körmét és kipattantotta.

— Külömben magának is azt ajánlom, — mondotta aztán dühösen — hogy ne nagyon törje össze magát a munkában.

Mari, az új cseléd most már kezdett érdeklődni. A batyuját betette a cselédszobába, azután a konyhában leült a szenes-kiszniére.

— Hát nem kell sokat dolgozni? — kérdezte kíváncsian.

— Persze, hogy nem. Én már túl vagyok azon. — Eleinte annyit dolgoztam hogy majdnem belebetegedtem, de aztán a szeretőm megtiltotta. I., az, van magának szeretője?

— Van.

— Na, annak nem szabad idejárni.

— Neem?

— Nem. Az asszony nem türi.

— Akkor én nem maradok itt. Egy hónap múlva kiállok.

— Okosan. Aztán ügyeljen a mosásnál. A ruhát nem muszáj kétszer kiöblíteni. Elég egyszer is.

Ebben a peroben a hálószobából esöngetés hangzott ki.

— Hogy a fene egye meg már megehezett az a rongyos kölyök! — fakadt ki dühösen a régi cseléd.

— Ki az?

— A gyerek. Gyurkának hívják. Nagyon el van kényeztetve. Utálatos, nyalka. Most kávét akar.

— Hát nem visz neki?

— Várjon! Hadd böggjön egy kicsit. Az asszony legalább meg fog pukkadni.

— Maga, úgy látszik, nem nagyon fél tőlük.

— Fél a fene! Fátyolok rájuk. Komisz banda az egész. Szerencsém, hogy ilyen könnyű szerrel szabadulnak tőlem.

— Miért?

— Csak. A szeretőm már olyan dühös volt, amiért nem engedték hozzám járni, hogy föl akarta pofozni az urat.

— Aztán?

— Hanem nem lehetett. Az ur, mielőtt fölpofozhatta volna, kidobta.

— Szasz!

Most már az új cseléd sziszegett föl

**A LEGDIVATOSABB,
 A LEGTARTOSABB,
 ÉS A LEGOLCSÓBB,**

Tavaszi

**FÉRFI ÉS
 GYERMEK**

Ruhát

csak a

GERŐ

ruha nagyáruházában lehet legjobban vásárolni.

Debrecen, Piacz-utca 61 sz. alatt, az ujonnan épült III. emeletes Fischer-palotában Szent-Anna-utczával szemben. 105-7

saját kegyelmes kezével biztosan vetette a dinamitos dobozt és ő mindenek örül, pogányul örül, szinte könybe lábbadnak szemei.

Fejérváry sok csatát vívott és a hozzáértők azt mondják, hogy annak idején kemény és mokány legény volt, de egy győzelmének sem örült tán úgy, mint ennek. A többi ellenségétől a csatatéren s az életben csak tartott, a vezérlőbizottságtól azonban félt. Ez volt működésének akadálya, napjainak aggodalma, éjeinek réme. Neki egy intésére századok, ezredek, hadtestek mozdultak meg s még sem rettegett semmitől sem inkább, mint ettől a fegyvertelen bizottságtól, mely méltóságos fenséggel őrizte ellen a tetteit s tüzelmekre nyugodtan sütötte rá a Kainbélyeget. Még a nyurga török gyilkos sem szepegett annyira az areopag előtt, mint kegyelmes báró Fejérváry és társai, kiket egyébképen a császár mindenkoron legfelsőbb kegyelméről biztosított, ha az élő lelkiismeretük, a vezérlőbizottság vádra emelte hangját. Ma azonban minden aggodalomnak, lelkiismeretfurdalásnak, felelősségvonnásnak vége, a lelkiismeretüket megölték, meghalt. — Az örömtüzeket hegyenvölgyön meggyújtják.

Az illusztris ünneplők nem vehetik rossz néven, ha mi is az öröm-oszlatók és ünneprontók nagy táborához csatlakozunk s bevalljuk, hogy nekünk a kormány eljárása felettébb misztikusnak tetszik. Andrássy azt mondta, hogy e rendelet egészen oroszos. A nézetünk szerint inkább osztrák s így cseppet sem tanuskodik logikusan gondolkozó elméről. A tábornok urról tudom, hogy a bécsi katonaiskolának egyik legjelesebb növendéke volt s kitűnően értett a strataegiához.

Valószínűleg tankönyveiből emlékszik is még arra, mily fontos szerepet

játszik a csatában a hadvezér és a vezérkar s most is valószínűleg úgy okoskodik, hogy a fejetlen és vezértelen nemzeti ellenállás hadseregét úgy verheti meg legkönnyebben, ha in effigie kivégzi. A tábornok urnak azonban nemcsak a strataegiában, hanem a politikában is járatosnak kell lenni s most midőn kardjával nem a hadsereget, hanem a nemzetet kormányozza, eszébe kellene utni, hogy a harctéren a hadvezér eleshet, megoszthatják rangjától azért mindig új és új kel helyébe s míg a hadsereg, ez az elő, forrongó, mozgó óriás él, addig vezérek is kelteznek, kik diadalról-diadalra vezetnek.

Miért volt tehát ez a lépés? A nemzet szinte tulhabzik a hatalmas életduzzadó árájától. A mi hadseregünk keményen és szilárdan áll. És a közkatonák most is tarsolyukban hordják a királyi jogait.

Miért volt ez ujjabb baklövés? A vezérlőbizottság vagy a nemzetből alakult a természet megváltozhatatlan örök törvényei szerint s ekkor épen annyira elpusztíthatatlan rendeletekkel, ukázokkal, főmedvényekkel, csendőrszuronyokkal, Ucácius-ágyukkal, mint maga szabadságunk és nemzeti önállásunk, vagy nem a nemzet akarátát és nézetét fejezte ki s ekkor eo ipso nem volt létjogosultsága és már rég magától semmisült volna meg.

Miért volt ez az ujjabb jogtiprás? Nem veszedelmesebb-e az, ha a polgárok vállaira teszik a felelősség és gondolkodás terhét s kezüknél, hajuknál fogva rángatjuk be a forradalom tüzpoklába, mint ha egy higgadtan és igazságosan mérlegelő bizottság komoly férfiai ítélnék a történetek fölött? Az előtt vezérbizottság volt. Ma vezérek vannak. A tíz millió magyar ember ma mind vezérré vált s mindnyájan

egyed akarla, egy jelszóra törnek a közös célért.

A politikai kontárok úgy jártak, mint Goethe bűvész inasa, ki a szolgáljává vált seprűt ketté vágta, hogy megszabaduljon tőle s most im a roncsok is életre kelnek, mind ellene támadnak és pár bölcs ellenőrző helyett tíz millió ellensége van.

Ó rövidlátás! Ó balgaság! Ó osztrák logika! A természetet reglementekkel megrendszabályozni, elcsitítani nem lehet. A küzdő nemzet elő organum, mely vezéreit, vezérlő bizottságait ép annyira megtermi, amint a szőlőfürtöt a venyige s ezt megtiltani oly balgaság s oly képtelenség, mint azt kívánni, hogy a tenger fejjünk fölött lógjon s a levegő ég hadihajókat renghessen lenge hajain. A pinty a légben repül, a ponty a vízben uszik s ez még a szigorított fenytéssel fenyegető törvény ellenére is marad az idők végétéig.

Voltak oly korszakai a történelemnek mikor egyes osztályok és népek, teljesen a hitetlenség hatalmába estek s még az istent sem tisztelték, oly idő azonban sohasem létezett, melyben ne áldoztak volna az ember bölcseségének és erejének. Ez annyira összeforrott az ember természetével, hogy belőle ki-gyomláni egyszerűen lehetetlen. A vezéreket mindig megszüli az idő.

Ha a földön csak két ember maradna, a gyengébb, kevésbé okosabb bizonyosan megválasztaná az erősebbet vezéréül. S a tömeg, az ösztön-szerűen gondolkozó nép is ezt teszi, embereket küld szószólójául s hősokeket és vezéreket választ, hogy helyette cselekedjenek és jaj azoknak, kik hivatlanul állnak élére és hamis ravasszággal, színészi pose-zal hirdetik igazságait. A nemzetnek vezérei tovább is azok maradnak, akiket eddig válasz-

— Akkor én nem maradok itt egy percig sem! — mondta.

— Bolond. Maradjon itt még két hétig. Legalább addig agyonszekálja őket.

Az új cselédnek föléillant a szeme.

— Itt maradok! — mondotta ünnepélyesen. — Majd megmutatom én nekik.

— Látja, maga okos lány.

Az új cseléd büszkén fölvetette a fejét.

— En egyszer megrugtam egy asszonyomat! — jelentette ki önérzetesen. — Nekem van egy forszom! Teszem magamat, hogy nem hallok. Ettől még minden asszonyom megtolondult.

A régi cseléd erre vidáma nevetett.

— Na látom, hogy magát nem kell tanítani. Tudja, ez az asszony nagyon takarékos. Képzelteti, hogy majd megette a méreg, amikor a petróleumos kannából mindig kiöntöttem a petróleumot a földre. A tej sohse volt elég, mert a felét mindig ki hagytam futni. Ha engem küldött a vásárcsar nokba, kétszer annyit fizettem a zöldségért, mint ő. Majd én piszkoskodom egy két krajcárért. Maga is bolond lesz, ha piszkoskodik.

— Na hiszen bizza rám!

És az új cseléd már kezdett harciasan szótnezní a konyhában. A régi diadalmasan folytatta:

— En mindennap el szoktam törni három négy poharat, csészét. A multkor az asszony menyasszonyi szervizéből eltörtem egy tányért. Most már nem ér semmit az egész szerviz.

— És nem vonja le az asszony a béreből?

Nem lehet. Azt mondtam neki, hogy a Gyurka törte el.

Az új cseléd majd majd szétpukkadt a neveléstől.

— Nagyszerű! Ezt jó tudni.

Ebben a pillanatban újra kihangzott a hálószobából a csöngetés. Most már türelmetlenebbül. A régi cseléd bement a kávéval s rövid várta visszaajzott.

— Magát hívja az asszony! — mondta az új cselédnek. — Menjen be.

II.

A hálószobában két egymás mellett fekvő ágyban lustálkodtak a férj és a feleség. A sarokban egy sodronyháló fehér ágyaeskában ült a Gyurka és nagy szuszogással itta a kávéját. Mikor már kiitta, a kis kezét bedugta a csészébe és kaparászott a csésze alján maradt cukor után.

Ekkor lépett be az új cseléd. Megállt a hálószoba ajtajában és alázatos, csöndes hangon köszönt:

— Kezit csókolom!

— Jó reggelt! — felelte az asszony.

— Maga az új lány?

— Igenis, kérem.

— Nálam nagyon jó dolga van a cselédnek, ha jó.

— A nacóságának nem lesz panaszára.

— Ezt szeretem. Most menjen és segítsen a Rózáknak, míg fölkelek.

— Igenis, kérem.

Az új cseléd erre kiment, mire a férj bosszusan fordult meg ágyában:

— Hát már megint új cseléd van?

— Persze, hogy van. Örvendek, hogy kapok. Oly komizsak ma már, hogy még helybe sem akarnak állani. Két-három hétig

csak megvannak valahogy, de aztán már nem lehet velük birni. Ha egy-két forintjuk van, mennek parádezni a vurtiliba a gaval lérjaikkal. Szemét nép ez! Csudálom, hogy a rendőrség...

— Na éppen! Mintha a rendőrségnek más dolga sem volna, minthogy a cseléd-bajokkal foglalkozzék!

— Persze, ki védné a rendőrséget, ha nem a prókátor! Egy huron pendülnek. Hanem azért nincs olyan cselédje a földkerekségnek, a ki engem az orromnál fogva rángathatna! Velem aztán nem komizkodnak. En már ismerem a fajtájukat. Ha két hétnél tovább nem bírják ki, hát az alatt a két hét alatt úgy megdolgoztatom őket, hogy megemlegetik. Nagy mosást csinálók s a ruhákat nem adom ki a mosónőnek, hanem vele mosatom. az egész lakást újra vikszoztatom. A képeket mind leszedetem a falról és leporoltatom. Az ablakokat mind lemosatom. A spázt fölforgatom, a nagy szőnyegeket fölszedetem és kiklopoltatom. Ha már két hétnél úgy sem marad tovább nálam, legalább vegyem hasznát. Majd megtanítom én ezt a szemét népet! Pusztuljon bele, de dolgozzék! Kiszekirozom a lelkét!

És az asszony erre megnyomta az ágy fölötti csengettyűt s egyuttal kikiáltott:

— Mari!

Az új cseléd bejött és megkérdezte:

— Parancsol a nacóság?

— Ma nagytakarítást csinálunk. Szedje le a függönyöket. Ki kell porolni és kefélni valamennyit!

tott. A rátukmált, javát nem szolgáló idegenek sohasem fognak rajta diadal-maskodni, sohasem válhatnak egygyé élő szervezetével, amint a zöldelő, nedvdus fával nem nő össze a galyjára kötött élettelen bot. A természet törvényei szentek, aki ellenük eselekszik — elvész; a tanács, a mely erre int rossz; az elme, mely követi, háborodott.

Azok, akik a vezérő bizottságot feloszlatták, nagyon elszámították magukat. A bomba visszafelé sült el. A stratégia, melyet követtek, nagyon is osztrák volt.

Amely szükségletet a magyar ipar már előállítani tud, ily árucikkért ne adjatok pénst a külföld iparának! Inkább nélkülözzétek.

Rabipar

Az újabb időben minden állam kormányfői gondolkodóba estek a kisiparos osztály pusztulása fölött. Nincs még ugyan elpusztulva nálunk sem a nemzettestnek ez a kiváló része, de határozottan a zülles útján van s ha mentő kéz nem nyúl feléje, hogy kiemelje mai helyzetéből, egy munkásosztály és a gyáripár között mielőbb beáll a folytonosság hiány, melyet ez az osztály állandóan kitöltött.

Nálunk vajmi keveset tettek a kisiparos osztályért. Baross Gábor figyelme fordult először feléjük. Figyelme két irányu volt: egyrészt elháritani előlük a megélhetés akadályait, másrészt felszerelni őket mindama eszközökkel, melyek segítségével munkáikat megsokszorozhatják, termelvényeiket értékesíthetik s hitelképességüket fokozhatják. Ez utóbbi célból szervezte az ipari szövetkezeteket, rendezte egy a fővárosban, mint a vidéken a munkagép kiállításokat, majd később a hitelszervezés munkálatait is fogantatva vették, a nagyszabású központi szövetkezeti ban felállításával.

Mindezekért hála van kötelezve a kisiparos osztály, mely kezd felocsudni, meg erősödni s így fokozottabb mértékben a hazának hasznára válhatni.

Azok az akadályok azonban, melyek a megélhetés, a termelhetőség és értékesítés elé gördültek, még elháritva nincsenek. Ezek között lehatalmasabb s legveszedelmesebb a fegyencipar versenye.

Számtalan ankét, tanulmány, rópirat, panasz, rendelet stb. lón szüleménye ennek a mozgalomnak, mely részben az érdekelt kisiparosok köréből indult ki, eddig pozitív eredmény nélkül.

Baross Gábor óta minden kereskedelemügyi miniszter megígérte, hogy a fegyházmunkát az ipar teréről elvonja s a mezai munkára alkalmazza. Az igazságügyminiszterek hasonlatos ígéretek tettek. De ezekből az ígéretek közül igen keveset váltottak be.

Az ország összes ipartestületei most újabb akcióra készülnek. Vörös László kereskedelemügyi miniszterrel mindenki tudja hogy lelkes barátja a kisiparos osztálynak. — A kisiparosok most mindezt, mit Baross Gábor óta a kereskedelemügyi miniszterek megígértek, de meg nem valósítottak, Vörös Lászlótól fogják kérni s már előre biznak benne, hogy kérésük eredménnyel fog járni. A kisiparosok kérése jogos. A mai rossz viszonyok mellett nem csoda, ha fölajdul a kisipar és oltalmat, orvoslást kér, hogy megélhetését biztosítsa. — A fegyencmunka előbb büntetés, majd később javító eszköz volt, legújabbban pedig állami jövedelmi forrássá lett.

Az érdekelték ez utóbbi elv kidomborítása után léptek csak akcióba, úgy, hogy Magyarországon kívül egyedül csak Dél-amerikában néhany államban adják be a fegyencmunka munkaejreit vagy bocsátják ezt versenyre a kis-iparral szemben. A mezőgazdasági térre terelte át a legtöbb művelt állam a rabmunkaerőt s nem sikertelenül.

Először e munka fáradságosabb s büntetés végrehajtására alkalmasabb, másodsorban mert a mezőgazdaság terén még nem igen rendelkezünk — különösen némely ágban nem — fölös munkaerővel. Ausztriában például a fegyencet legnagyobb részben erősitésekre, kopár hegyek befásítására s hasonló munkára használják fel.

Anglia törvényhozásilag tiltotta a fegyencmunka produktumainak bevitelét, kimondván azt, hogy a produktumok erős és nem becsületes versenyt támasztanak a gyáriparral szemben.

Nálunk 1888-ban tartották ez ügyben nagyszabású szaktanácskozást, kimondván, hogy a rabok munkaejreinek bérbeadását mellőzni kell, a rabok oly iparokkékké termelésre szoritandók, melyek külföldről hozhatók be; harmadszor a rabiparokkékké az igazságügyi s más kormányzati ágak szükségleteinek kielégítésére szoritandók; a termelvények az előállítás helyéről lehetőleg távol vidéken értékesítendők s a mezőgazdasági rabok házi iparral foglalkoztatandók.

Hajduvármegyéből.

Műkedvelői előadás. A hajduszentpéteri ref. tanítótestület március 25-én, a Bika-vendéglő nagytermében, a tanítói gyám-pénztár javára, műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Belépti díjak: Ülőhely az I—III. sorban 2 korona 40 fillér, az IV—VI. sorban 2 korona, a VII—IX. sorban 1 korona 60 fillér, állóhely 1 korona 20 fill. Karzat 50 fillér. Jegyek a karzat kivételével a táncmulatságra is érvényesek. Az előadás kezdete fél 8 órakor. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel közzététel fogadtatnak. Szinre kerül: „Az apósok” vígjáték 3 felvonásban. Irta Gabányi Árpád. Rendező Foghty János Személyek: Bogyai Farkas — Szabó Gyula, Pali és Farkas, fiai — Székely Gyula és Váci Endre, Felvinczi Eduárd — Böszörményi Ferenc, Laura, Margit leányai Nagy Emma, Kovács Mariska, Juliska — Radinszky Paul, Zab Feri — ifj. Cseke Gábor, dr. Gáti Elek — Jóvér Gábor, Erzi — Váci Piroška, Antal — Császi Mihály. Színhely Bogyai háza. Idő jelenkor.

Derecske ün. epe. Március 25 ikét, a magyar szabadság feltámadásának szent napját aligha ünnepelelték meg valahol ebben az országban oly lelkesedéssel, mint Bihar-derecskén, ebben a 10 000 lakossal bíró szinmagyar városban. Fráter Barna főszolgabíró távollatára minden hatósági beavatkozást, maga járt elől az ünnepség sikere elérésében. Az ünnepélyen megjelent *Ilyés Bálint*, a báránai választókerület volt képviselője is. Beszédében a nemzeti küzdelem e nehéz napjaiban a függetlenségi eszmék és elvek mellett való kitartásra buzdította a választókat. Kivüle nagyhatású beszédet mondott még *Budav József dr. ügyvéd*; majd *Bence Péter* tanító a „Talpra magyar”-t szavalta el. Este a nagyvendéglőben 200 terítékű lakoma volt.

Március 15. Vettük az alábbi sorokat: Az őrszentmiklósi ev. ref. templomban március hó 15 én délelőtt 10 órakor istentiszteletet tartottak. Az isteni tisztelet teljesítését és az alkalmi beszéd elmondását *Sáfár Bela* elismert ékes szóló lelkes vállalta magára. — Az isteni tisztelet „Isten áld meg a magyart” kezdődött, utána a tiszteletes a szokásos ima után oly lendületes beszédet tartott, hogy annak hatása alatt a jelen volt 48-as honvédek összeölelkezve sirták ki bánataikat és újból elért keserveiket, az iskolás gyermekek ennek látára a hazaszeretettől buzdítva zokogásba törtek ki, mely megható jelenet után „Ha zádnak rendületlenül légy hive” kezdődött. Az isteni tisztelet után az egész vendégsereg Horvát Ferenc vendégszerető házához ment, a hol száz terítékű asztal körül a gulyás és töpörtös turós csuszából álló diszebed mellett a híres „Nyiresi” bor hatásával több hatásos szónoklat történt. Különösen kiemelendő *Sáfár Béla* lelkes toaszja az összejáratás és a szabadságról, azután Fodor

Antal 48-as honvédhadnagy előadása arról, hogy miként koplaltatta meg az osztrákokkal és muzsákkal vegyes előőröket. — Kiváló volt dr. Hasenfeld Zeiga népszerű és hírneves orvos az alkalomra készült és általa teljes páthosszal elszavalt ódája, mely könyekig hatotta át a jelenlévőket. Az ősz szejóvetel sikere H. Tóth István pénztáros Zsófia és Lidia serdülő leányait illeti, a kik minden iskolás gyermeket nemzeti színű kokárdával láttak el. A szives háziasszony mellett *Biró Mariska* és *Csáder Mariska* szomszédbeli veregyeház község szépségei nyújtottak egédkezet nemzetiszínű ruhában, megjelenésük a hazaszeretet magvait hintette szét. A diszebed végeztével felegyenesedett a tészi országról és bariton hangjáról ismert *Sztárek Lénárt Vácrátóti* tanító és elszavalta a „Talpra magyar” t. Erre ugy a bent, mint a kint lévő közönség egyhangulag énekelte a *Kossuth nótát*. A közönség szépen szétoszlott, nem kellett szurony.

Védőegyesület Debrecenben.

(A magyar védőegyesület debreceni női osztályainak alakuló ülésén elmondta *Dobiecky Sándor*.)

A politikai viharok ezt az Egyletet is elsodorták. Most ismét válságos napokat élünk. Ujlag előtérbe nyomulnak tehát az igazi hazafias irányban haladó egyesülések. A Magyar Védő Egyesület is a zavaros idők kezdetén alakult meg három évvel ezelőtt. — De csendben, zajtalanul dolgozott amíg megerősödött és céljainak gyakorlatias értékéről is meggyőződött. — Most már a vidékeken is terjeszkedik s büszkén mutat rá, hogy már 22 magyar város érette megszöszatát, s több ezren csatlakoztak zászlaja alá.

De kik hát a zászlótartók — kíváncsiskodnak Önök.

Ime. Fővédnök: *Vaszary Kolos* hercegprímás. Védnök: *Rákosi Jenő* író, a főrendiház tagja. Elnök: *Beniczky Lajos*, volt alispán. Társelnökök: *Bujanovics Sándor* és *Somsich Tihamér* gr. Alelnökök: id. *Lovassy Ferenczné* id. *Barthos Tivadar* ny. táblabíró. gr. *Battyáni Pál*. *Dobiecky Sándor* okl. mérnök, ny. államvasuti tiszteletvezető. *Henik István* gégyárigazgató. *Hlatky István* ipartestületi elnök. *Lázár Pál* műegyetemi tanár. *Sombory Lajos* főrendiházi tag. *Zseny József*. Ügyvezető igazgató *Dobiecky József* ny. honvéd huszár ezredes. 72 igazgatósági tag, 8 számvizsgáló. Ezenkívül van közgazdasági, társadalmi, női és ifjusági szakosztálya elnökség és tisztikarral. Mindezek az urak teljesen díjtalanul, éjet napot egybetéve, nem riadván vissza az anyagi áldozatoktól sem — dolgoztak. Hányszor nem tudták áldásos munkásságuk kezdetén, hogy hol gyülekezzenek, hol szöjjék-fonják terveiket és adjanak alakot mindama szép gondolatnak, mi hazafias lelkeletükben forrot és kitörésre vágyott.

Hányszor voltak hajlék nélkül s hányszor nem tudták miből fedezéék a napról-napra rohamosan szaporodó nyomda és pósta költségeket. Pedig szünetelni egy pillanatig sem volt szabad, s ezrivel kellett szétküldeni a felhívásokat lelkesítő szöszatokat.

Végre látható siker is koronázta munkásságukat. Az anyagi segély is megérkezik. A védő táblák, az „Iparvédelem” című lap kiadási költségeinek az elközelgethetetlenül fölszaporodott irodai munkák, nyomtatványok, levelezések, postabérek továbbá az ellenőrzésből fölmerült kiadások fedezésére a fiók egyletek a tagságdíj felét szállítják be. Másik felével a fiókok rendelkeznek. Saját kész kiadásukon felül megmaradó összegeggel jutalmazással kapcsolatos versenyeket rendeznek a háziiparral foglalkozóknak. Segélyeznek egyes tehetségesebb iparost egy-egy újabb ipari tárgy meghonosítása végett. Például nálunk tudjuk, hogy itt Debrecenben a pénz hiánya miatt az ipartestület is megszüntette a tanoncokra áldásos hatással bíró kiállítását. Ezt is ennek az osztálynak kell életre keltetni.

Ezek és hasonló nemes célokat pénz nélkül, előmozdítani nem lehet. Erre szolgálnak a tagsági díjak és az adományok.

De mélyen tisztelt hölgyeim Önök talán azt is szeretnék tudni, hogy kik vezetik a központban a nők osztályát Elnökök: Desseffy Emil grófné. id. Lovassy Ferencné és Elek Pálné. Előadók: Végh Albertné, Hajnos Sándorné és bedői Markos Györgyné — ezenkívül a női választmány. S hogy munkásságuk kezdetén már csak a magyar nők tömörülésének hírével is minő eredményt értek el, mutatja az, hogy az e heti bécsi lapok rémülettel mutatnak a magyar nők körében megindított iparpártolási mozgalomra több sikert jósolván nekik, mint a férfiak bőbeszédűségének. S hogy mennyire értékelik e mozgalmat legjobban bizonyítja Luger bécsi polgármester munkássága, ki azonnal ellenmozgalmat indított, de ehhez a mozgalomhoz nem mint nálunk e hangzatos frázisok hazájában tizen, százan. hanem néhány nap alatt 44 ezren csatlakoztak. Vegyünk példát Hölgyeim ellenfeleinktől és csatlakozzanak Önök is ezren meg ezren a Magyar Védő-Egyesülethez, komoly igyekezettel munkálkodván azon, hogy Nemzetünk bensőleg anyagilag is megerősödjék, mert a munkahiány már nemzet pusztító alakot öltött.

(Vége köv.)

Magyar férfiak! Férfi ruhára való ugy nevezett finom gyapju posztóért az 1904. esztendőben egyedül Ausztriának 34 millió 773 ezer koronát ajándékozott munkások gyümölcséből s ugyan azon évben 173.802 honfitársatok vette a vándorbotot kezébe! Gondolkozzatok! Hát nem örjítő ez a gondolat?

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Kedd, márc. 20. „Rikkancs”. Operette. (B)
Szerda, márc. 21. „Loute”. Vigjáték. (C)
Csütörtök, márc. 22. „János vitéz”
Operette. (A)
Péntek, márc. 23. „Sárga csikó”. Népszinmű. (B)
Szombat, márc. 17. „Dráma a tenger fenekén”. Látványosság. (C)
Vasárnap, d. u. márc. 25. „Csepürágók”
Operette. (Bérletszűnet.)
Este: „Arany ember”. Szinmű. Jókai ünnepe. (Bérletszűnet.)

Rikkancs. Tegnap este megint premier volt színházunkban. Az énekes személyzet Stoll Agost Rikkancs c. operettjét mutatta be szép siker mellett. Az operett librettója gyönyörű alkotás s a három felvonásnak őszszelűggő meséje alig van, de a kacagtató jelenetek hosszú sorozata eléggé kárpótolja a mese fogyatékosát. A zenéje azonban nagyon bájos, kedves s keringőt, indulót nagyon rokonszenvesen fogadta a közönség. A darab kiállítását látványosság tekintetében is méltán számíthat a további érdeklődésre s különösen az egyenruhás telefonos kisasszonyok felvonulása nagyon tetszetős volt. A szereplők közül Főthay Frida és Pozsonyi Lenke tetszetek különösebben, míg a kagani valóról Békés Gyula, Polgár Sándor s egy epizód szerep pompás alakításul Sarkady Vilmos gondoskodtak, úgy szintén Szakácsné is. A női kar által ellejtetett kék rokban bájos volt a kis Szakács Babuci közreműködése. A darabot ma este megismétlik.

Almássy Lola fellépte. Almássy Lola betegségéből felépülve holnap, szerdán lép fel először a Loute címszerepében. A piros színlepos színházi est iránt nagy az érdeklődés.

Dráma a tenger fenekén. A színház most egy nagy látványosságra készül melyet fényes díszletekkel, a Népszínház e célra készült díszleteivel fog bemutatni. Ez a Dráma a tenger fenekén c. színmű, mely szombaton kerül színre.

HIREK.

Kossuth Lajos

1802-1894.

Március 20! Soha el nem muló nagy nemzeti gyászunk napja! Kossuth Lajos halálának évfordulója! Ezen a napon dült ki az élők sorából a magyar nemzet legnagyobb büszkesége. Mintha egész világ omlott volna össze. Megrendült körülöttünk a mindenség. Az egész nemzet gyötörő fájdalom sirt föl az egekig.

Síratjuk, gyászoltuk. És siratjuk, gyászoljuk időtlen időnkig. Most halálának napját tartja a nemzet. Elvesztésén érzett égő fájdalomunk nem keres alkalmakat, hogy szent emlékeztetőhöz hozzátapadjon. De most jobban gyászoljuk, mint valaha.

Ő mondotta, hogy a dicsőség, mely hazafi munkálkodásához fűződik, nem az egyesnek dicsősége, hanem a nemzeté. És ő egész életével, csodálatos lelki nagyságának világra szóló hatásaival nemzetének soha el nem muló dicsőségeket szerzett. Főlrázta tespedéséből a magyart. Szent szenvedelemeinek lobogó tüzeit gyújtotta fel a lelkekben. Kijelölte az irányt, melyen nemzetének haladnia kell és vezette. Vezette lángszellemevel, államférfiúi és hazafiai egyéniségének sodás tökéletességével és tisztaságával. — Soha nem volt a nemzetnek olyan vezére, ki úgy megértette a magyart, miként ő megértette és akit oly lelkes odaadással követett a magyar, mint ahogy őt követte.

Az idők és események ellene fordultak; de az idők és események mégis őt és főnséges politikáját igazolták. Ma mindaz romokban hever, a mit ő alkotott s a mit az ő szellemében a nemzet teremtett.

Emlékeztetőhöz fűződő gyászunkat fokozza, mélyíti szegény hazánk, szerencsétlen nemzetünk mostani keserves sorsa.

De épp az ő emlékezete lebeg előttünk. A rá való emlékezés a mi szentséges erőforrásunk. Az érte égő fájdalomhoz tapad hozzá küzdalmunk sikerébe vetett hitünk és bizodalunk. Az ő szellemében egyesül ma az egész nemzet. Az ő szellemének óriási hatalma előtt eltörpül az alkotmányunkra taposó nyers erőnk hivalkodó, de hamis nagysága.

Az ő szellemének fényes igazsága győzedelmeskedni fog a most rajtunk hatalmaskodó hitványságokon. Ebben az erős, törhetetlen hitben gyászolja nemzetünk őt, a legnagyobbat, Kossuth Lajost!

Bójtai istentisztelet. Az ág. ev. templomban szerdán d. u. 3 órakor bójtai istentisztelet lesz.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága négy hónapi szünetelés után április 9-én délelőtt 10 órakor ülést tart. A bizottságban mindig a főispán elnököl s ha ez nincs, ugy minden egyes ülésre a belügyminiszter biz meg valakit az elnökléssel. Főispánunk négy hónapja nincs, elnököt a miniszter nem nevezett ki s így a közigazgatási bizottság, melynek pedig minden hónapban igen fontos teendői vannak, négy hónap óta nem tartott ülést. Az áprilisi ülésen Naszády Iván királyi biztos fog elnökölni.

Hajdúmegye a kincstár ellen. Megirtuk, hogy a belügyminiszter a vármegye az állami hozzájárulást március 1-től folyósította, de az iránt nem intézkedett, hogy a jóléti bizottság által fizetett ötven ezer koronából fizetett részleteket, — a hivatalnokok december, január és februári fizetését — a bizottságnak visszaadják. A vármegye tiszti főügyésze utján beadta a keresetet az államkincstár ellen a három havi dotációjáért annál is inkább, mert a közgyűlés még a dotáció megvonásakor elhatározta, hogy a kincstárt bepereli.

Változás a darabontoknál. A királyi biztosi hivatal kirendelt személyzetének gyöngyöletük van. Hogy a város is, a megye is lezserelt, nincs semmi dolguk s elégedetten, boldog semmitévessel töltik az időt a vármegyeházán a főispáni lakásban berendezett hivatalos helyiségben. A darabontok egyikét Tasaler József miniszteri számtisztet a belügynök visszarendelte a belügyminiszteriumba és helyére a királyi biztosi hivatalba Koncz József debreceni pénzügyi számtisztet rendelte.

Az ősz püspök utazása. E hó 27-én kezdi a fővárosban a református zsinat ülészakát, a zsinatra kissa Aron, a Tiszántúli egyházkerület ősz püspöke, kinek egészségi állapota most kedvező, nagyban készül s ha valami akadály közbe nem jön, ugy a püspök részt is vesz a zsinati üléseken.

Kossuth Lajos Tódor Budapesten. Kossuth Lajos Tódor vasárnap testvéreinek Kossuth Ferencnek látogatására Milánóból Budapestre érkezett. Kilenc óra 55 perckor érkezett meg a déli vaspálya állomására, a honnan egyenesen Kossét Ferenc József körúti lakására hajtattott s az egész napot testvérénél töltötte. Ma kora reggel kiment a keropesi temetőbe és koszorút helyezett az édes atyja sírjára Kossuth Lajos Tódor szombatig marad itt, azután vissza utazik Olaszországba.

Az igazoló választmány kiegészítésre vár. Ugyanis három tagsági hely, melyeket a főispán szokott kinevezés útján betölteni, ürességekben van. Mig az igazoló választmány nem teljes, addig az ujonnan választott városatyák megfelelőbb választást elintézni nem lehet. Naszády Iván királyi biztos most azon iparkodik, hogy három városatyát fogjon, kikkel betölthetné az üres tagsági helyeket és igazolván a választásokat, a törvényhatósági bizottság megkezdhetné működését. De vajjon talál-e három vállalkozó bizottsági tagot?

Kossuth Lajos halálának évfordulója. Ma volt tizenkét éve, hogy a magyar nemzet legnagyobb fia, Kossuth Lajos, örök álmokra hajtotta fejét. Ezen a napon önkéntelen átviharzik minden magyarember szívében a kegyetlen fájdalom s meggyötírt újra a mulandóság kegyetlen végzetének fájó érzése a lelkekbe. Ma reggel az ország fővárosában megindult a zárandoklás ki a Kerpesi uti temetőbe s virágos kertté várázsolta a szent sirt. A nap legkimagaslóbb eseménye a Royal-szállóbeli emléklakoma lesz, a melyen a Kossuth-sereggel kezében Holló Lajos mond emlékbeszédet. Az ifjuság is ünnepelt Kossuth halálának évfordulója alkalmából. A vidéki jogakadémiai és főiskolák, miután az idő közelsége miatt személyesen nem képviselhetik magukat az egyetemi polgárság temetői gyászünnepeknél, Tarnay Aladárt bízta meg sürgönyileg, hogy nevükben beszéd és ima kíséretében koszorút helyezzen a szent sírra, a mi ma délelőtt meg is történt.

Felolvasó-est. Március hó 22-én, csütörtökön délután 5 órakor lesz a román. kath. főgymnázium dísztermében az utolsó előtti felolvasó-est. Az est műsora ismét igen ügyesen s érdekesen van összeállítva. Az estét Dobiecsky Sándor volt országgyűlési képviselő, mint a „Magyar Védő Egyesület” női osztálya egyik elnökének szabad előadása nyitja meg, ki a magyar iparvédelem érdekében megindított magyariparu mozgalomról fog szabad előadást tartani „Magyar nők s magyar ipar” cím alatt. Ő utána Nagy Farkasné urnő, honvédszázados neje éneklí Ördög Róbert nagy áriáját s pár magyar dalt. A remek hangú urnő éneke bizonyára egyik legsikerültebb száma lesz ezen érdekes estnek. Majd Szűts István kegyesrendi tanár olvas fel a „római nőkről” a töle megszerzett magas történelmi s irodalmi stílusban. Podolszky Margit e kiváló hegedűművésznő, Bethoven s Wieniawsky legzebb műveiből fog egyet-egyét előadni. Az ő művészetét már ismeri műértő közönségünk s a csütörtöki fellépése csak szaporítani fogja sikereinek számát. Pap Vilma urleány szavaiata fogja berekesztani az estét, mely bizonyára egyike lesz a legsikerültebbeknek. A felol-

vasó es
a jegye
tárában

lenes d
László
a főváro
dalte fel
gésben
sával. V
Debrece

József-n
tartották
tanácsul

Március
az iparo
nyolcad
Armin
foglalko
iskolába
nők ugy
ványai
a termé
oászerü
az össze
közönsé
ezuton

A debre
nak tag
Jablone
gató a
gyének
tak meg
gáról
lonoy
vasást
egylet
a tejsz
termelő
előadást
világaba
hiányt
és
ezen ta
felügyel
ket kife
órákor
Orosház
egyénei
dátában
hódolón
egyedül
nagyon
gazdálko
Kertész
takarmá
köteless
közönsé
hogy ol
recen v
szivesen
látogatá
meleg f
és adja
barátság

konai-k
előt fel
termébe
felolvas
mélyenk
deák-je
a Csok
szoborra
gyógysz
tők: a
tagjain
rendje.
vassa:
2. Unn
Lampér
Jókairó
a Petőf
földesú
rosi szí
jén s v
hódol;
„Arany

által k
kéjének

vasó estére holnaptól kezdve válthatók meg a jegyek Mihalovits Jenő főtéri gyógyszer-tárában.

— **Vaday a belügynöknél.** Az ideiglenes debreceni rendőrkapitány, dr. Vaday László budapesti államrendőrségi fogalmazó a fővárosba utazott. Kristófik belügynök rendelte fel. Mondják, hogy elutazása összefüggésben van a rendőrség közeli államosításával. Vaday csak a hét végén tér vissza Debrecenbe.

— **Elmaradt tanácsülés.** A hétfői József-napról elmaradt tanácsülést ma sem tartották meg. A folyó ügyeket a csütörtöki tanácsülésen fogják elintézni.

— **Az iparoskör felolvasó estélye.** Március 22-én este fél 8 órakor tartják meg az iparos-otthon dísztermében az iparoskör nyolcadik felolvasó estélyét. Ezúttal Pogány Armin mérnök olvas fel aki a vasiparral foglalkozó iparos tanoncokat az iparosianonc iskolában szakirányban oktatja. Pogány mérnök úgy személyesen, mint kiválóbb tanítványaival együtt fogja felítáblán bemutatni a természeti tárgyak utáni rajzolást és annak előszerűségét. A kiváló szaktanár előadására az összes mestereket, valamint az érdeklődő közönséget minden meghívó mellőzésével, ezúton hívja meg az elnökség.

— **Debreceni gazdák Orosházán.** A debreceni erőtakarmanyyár igazgatóságának tagjai Kertész János, Szöllőssy Ferenc, Jabloncay Kálmán, Schweiger Sándor igazgató a gazdakör meghívására Békésvármegyének egyik legvirágzóbb községébe hívtak meg, hogy az erőtakarmanyy hasznosságáról ösmertető felolvasást tartassanak. Jabloncay Kálmán vasárnap délután két felolvasást tartott és pedig az orosházi gazdák egyletében, hol hatszáz előkelő gazda, majd a tejszövetkezet körében, hol kétszáz tejtermelő halgatta figyelemmel a szakszerű előadást Békésvármegyének takarmány szűk világába valóságos ovisációkkal fogadták a hiányt egyedül pótló takarmány faj bevezetését és azon bizalom keretében, mely szerint ezen takarmánygyár a debreceni gazdák felügyelete alatt áll, sietek teljes előismerésüket kifejezni. A vendégek tiszteletére este 8 órakor a gazdakör bankettet adott, ahol Orosházának előkelőbb gazdái, vezető egyénei jelentek meg. A felkészöntök áradatában az orosháziak oly elismerően sőt hódolólag nyilatkoztak városunkról, sőt azon egyedüli vágyuknak adták kifejezést, miként nagyon szeretnének a mi híres hagyományos gazdálkodási rendszerünkkel megismerkedni, Kertész János agilis előke a debreceni erőtakarmanyyárnak, sietve tett azon kedves kötelességének eleget, hogy Orosháza gazda közönségét, május vagy júniusra meghívja, hogy olyan szívesen bemutassák nekik Debrecen város nevezetességeit, mint a milyen szívesen látták őket a debreceni gazdákat első látogatásuk alkalmával. Az orosházi gazdák meleg fogadtatása feledhetetlen lesz előttünk és adja az Isten, hogy a tanúsított szíves barátságát azon módon viszonzhassuk.

— **Jókai ünnep.** A debreceni Csokonai-kör folyó évi március hó 25-ikén, délután fél 11 órakor, az „Arany-Bika” dísztermében Jókai emlékének szentelt ünnepi felolvasó ülést tart, melyre belépti jegy személyenként 1 korona, páholy-jegy 5 korona, deák-jegy 20 fillér. A tiszta jövedelem, mint a Csokonai kör adománya, az országos Jókai szoborra van szánva. Jegyek Tóth Béla gyógyszerésznél a kör pénztárosánál válthatók: a jegyek március 23-án délig a kör tagjainak vannak fentartva. Az ülés sorrendje: 1. Jókai és Debrecen. Irta és felolvassa: Oláh Gábor, a Csokonai kör tagja. 2. Ünnepi költemény. Irta és felolvassa: Lampérth Géza, a Petőfitársaság tagja. 3. Jókairól. Irta és felolvassa: Herceg Ferenc, a Petőfi társaság elnöke. 4. Részlet „Az új földesur”ból. Előadja Ternyei Lajos, a városi színtársulat tagja. Az emlékünnap estéjén a városi színház is Jókai szellemének hódol; színe kerül díszeladásban az „Arany ember”.

— **Felhívás.** A debrecen sz. kir. város által kezelt „Meszena” alapítvány alapítókéjének kamattjévedelméből — kifogástalan

magaviseletti, tehetséges és szorgalmas helybeli tartózkodású iparos tanulók és segédeknek szakképzésük gyarapításában ösztön-díjak nyújtása útján elősegítése s ugyanilyen minősítésű kezdő iparosoknak önállósítás céljából segélyezése a városi tanács feladata lévén: az alapító oklevél értelmében előírt célokra a f. évi 2154 számú tanácsi határozattal az 1906 ik év folyamára két iparos tanonc részére ösztöndíjjal fejenként 300—300 korona, egy kezdő iparos részére pedig segélyül 600 korona állapított meg, mely ösztöndíjat illetve segélyösszeg elnyerésére ezennel pályázat nyitattik.

Felhívatnak ennél fogva a pályázni szándékozó helybeli iparos tanoncok és kezdő iparosok, hogy erkölcsi, iskolai, illetve szak-képzettségükről szóló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket a polgármesteri hivatalba f. évi április hó 30-ik napjáig mulhatlanul adják be, mert a később érkezett folyamodványok figyelembe vételét nem fogják.

— **Behívás fegyver alá.** A város katonai ügyosztályához egyre-másra érkeznek a megkeresések be nem vonult póttartalékosok előállítására iránt. A katonai ügyosztály azonban eddig még senkit sem állított elő, hacsak felidézte a póttartalékosokat és felvilágosította őket, hogy az önként való jelentkezés esetén a büntetéstől megszabadulnak. Eddig még nem is kellett senkit előállítani, mert mind önként bevonult fegyver alá, a császár keserves kenyerére.

— **Lövöldözött az utcán.** Ma hajnalban Téglás Lajos bérkocsis becsipett a széles jó kedvében revolverével lövöldözött a Leány és Szappanos utcák sarkán. A lövöldöző bérkocsist feljelentették.

— **Elborult elmével.** Ma délelőtt a Piac-utcán feltűnt a járókelőknek egy ember, ki magában beszélgetett, dalolt s igen különösen viselkedett. A rendőr bekísérte s kitűnt, hogy Molnár András napszámos, ki nemrégén megtebolyodott. A szerencsétlen embert beszállították a kózkórház megfigyelő osztályába.

— **Ellopták ágyastul.** Mulatságos eset történt az este Debrecenben. Egy munkásembernek a feleségét ellopták az ágygyal és ágyneművel együtt. A Homokkertben lakik N. G. munkás, kinek felesége már régebben súlyos beteg. Az este a munkás hazatért a munkából s legnagyobb meglepetésére feleségét s az ágyat, melyben feküdt, ellopták. A meglöpött ember jelentést tett a rendőrségen, hol ámulva hallgatták a furcsa panaszt. A nyomozás aztán igen érdekes dolgokat hozott napvilágra. A beteg asszonyt ugyanis rokonai vitték el azért, hogyha meghal, az ágynemű ne maradjon a férjére. A feleségétől megfosztott munkás feljelentést tett a rokonai ellen.

— **Nagy birtok eladás.** Debrecen közelében, a martonfalvai határban Darvas Béla nagybirtokát megvette a nyíregyházi hitelszövetkezet. A jelzett birtokot Darvas Béla háromszáznyolcvanezer koronáért adta el a Nyíregyházi hitelszövetkezetnek, a mely azt parcellázni fogja és 5—10 holdas részletekben könnyű törlesztés mellett eladja.

— **Kereskedő ifjak dalésteleje.** A debreceni kereskedő ifjak dalárdája páratlan szorgalommal buzgálkodik az ifjuság művelésén. Április 7-én ismét nagyobb szabású dalárünnepet rendez jótékony célra.

— **Vasúti munkások mulatsága.** A debreceni vasúti munkások március 31-én a Margit-fürdő dísztermében színpadi jelenettel egybekötött táncvigalmat rendeznek. Belépti-díj személyenként 1 K. 20 fill. Előre váltva 1 Korona. Kezdete este 8 órakor. A tiszta jövedelmet a vasúti munkások orsz. szövetségének helyi csoportja alap javára fordítják.

— **Az akasztófa.** Mind a „Csikvármegye” című lap írja, hogy ott, holt Szenttamás és Jenőfalva községek egymással érintkeznek, akasztófa áll, rajta fehér báb. Az akasztófán a következő felírás olvasható: „Igy vesszen minden honáruló, ki hazája ellen az osztrák szolgálatába lép”.

— **Még csak rövid ideig tart Borsos Kata debreceni kereskedő hatóságilag engedélyezett végkiárulása, s az összes raktáron levő árukat mélyen a beszerzési áron alól árusítja el.**

— **Orvosi tekintélyek előszeretettel rendelik csusz és közevényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemben páratlan, már nehányszori bedörzsolés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca. „Arany egyszarvu” gyógyszerár. 107—x 16**

— **Régen volt és soká lesz oly kedvező alkalom olosón vásárolni mindenféle oélszerű ajándéktárgyakat, gyermek játékokat és műiparúru különlegességeket mint most. Mentse Henrik újdonságok áruháza teljesen feloszlik Piac és Szent Anna-utca sarkán, a raktáron levő áruk beszerzési áron alól árusítatnak el. Berendezés és a portále eladó. 140—x—13.**

— **A Népegélyző-Bank megnyitotta Heti befizetési könyvecskét (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint, az udvarban. 106—x 15**

Tudjátok-e, hogy 1905-ben 254.305 magyar ember hagyta oda szülőhazáját mert munkája után nem tudott megélni itthon! Az ország pedig sehonnai, osztrák ellenségnek adott munkát, kenyeret, hatalmat! Hiszen ti önmagatokat igazságotok le és hajtjátok rabigába!

TAVIRAFON.

Fejérváry Bécsben.

Budapest, március 20. Ma délelőtt két óra hosszat tartó minisztertanács volt, melyen a Fejérváry bécsi újjával és a császár első terjesztendő javaslatokkal foglalkoztak. A kormánynek esze ágában sincs április 11-én kiírni a választásokat és a furfangos Láncy igazságügynök ismét talál rá kibúvót, hogy a választások ki nem írását törvényes és alkotmányos szinben tüntesse fel az uralkodó előtt s eloszlassa aggodalmait. Ma délután Fejérváry a minisztertanács határozatával Bécsbe utazott és holnap fog rapportra jelentkezni a császár előtt, kinek a császár előterjesztést tesz a választások elhalasztásáról, az ország hangulatáról és számos új kinevezést fog eléje terjeszteni.

Boda Budapest főkapitánya.

Budapest, március 20. A székesfőváros rendőrfőkapitányi állására a kormány dr. Boda Dezsőt, a volt debreceni kormánybiztost terjesztette a király elé kinevezésre. Az új főkapitány néhány hét alatt lépéselő egyszerű rendőrtanácosból főkapitányi állásra.

Az önkény évekig fog tartani.

Budapest, március 20. Minden jel arra vall, hogy a kormány hosszú évekre akarja berendezni törvénytelen uralmát. Arra mutat az a körülmény, hogy Rudnay állását betölti. E szerint Rudnay királyi biztossága igen hosszú ideig fog tartani. Az a hír, hogy Kristófik a belügynökségről lemond s utóda Rudnay Béla lesz, nem nyert meg erősítést. Tény, hogy Kristófik meg akar válni állásától, de utóda nem Rudnay, hanem egyelőre Fejérváry lesz. — Lehet, hogy később Rudnay váltja fel, de ezidőszert erről szó sincs. — Hogy nem lehet remélni az alkotmányos életnek hamarosan való visszatértét, hogy Lukács László, az örökös miniszterelnök az Általános Hitelbank igazgatóságába öt évre beválasztatta és lekötötte magát, holott ez az állás a képviselőséggel összetérhetetlen.

Kossuth-gyász.

Budapest, március 20. Ma délelőtt a Deák-téri evangélikus templomban gyászistentisztelet volt Kossuth Lajosért. A család részéről jelen voltak Kossuth Lajos Tódor és Ambrozovics Lajosé. Megjelent a gyászistentiszteleten teljes számban a függetlenségi és 43-as párt testületileg. Innen a közönség kivonult a Kerepesi uti temetőbe, ahol Endrey Gyula volt képviselő mondott emlékbeszédet.

Eötvös Bálint szabadlábán.

Budapest, március 20. A vizsgálóbíró, miután Eötvös Bálint ártatlansága kiderült, ma szabadlábra helyezte. Eötvös most feljelentője Günszberger Gyula ellen hamis vádaskodás miatt feljelentést tett.

Kossuth Ferenc felgyógyult.

Budapest, március 20. Kossuth Ferenc állapotában ma kedvező fordulat állott be. A beteg, bár nem vehetett részt edes atyja emlékére rendezett gyászünnepeken, ma délelőtt felkelt az ágyból és az egész napot a dolgozó szobájában töltötte.

Törvénykezés.

Debreceni pörök Nagyváradon. A gyászokosin kivert debreceni főispán, Kovács Gusztáv kudarcából keletkezett bűnpör mellett több rendbeli bűnvádi eljárást indítottak mostanában a debreceni eseményekből kifolyólag. A debreceni hazafias lapokat többször kobozták el mostanában, a kormány és királyi biztosi uralom több esetben adott anyagot politikai pör megindításához. Azt már jelentettük, hogy Kovács Gusztáv kivételének bűnpörét a kuria utasításából a nagyváradai törvényszék fogja tárgyalni. A napokban érkezett meg a kuria határozata, mely szerint nemcsak a főispán pörét fogja nagyváradai bíróság lefolytatni, de mindazok a pörök, melyek ezzel, vagy a kormány és királyi biztos működésével összefüggésben megindítottak, illetve ezután keletkeznek, mind a nagyváradai törvényszék hatáskörébe utaltnak. Egész csomó politikai pörrel lesz ilyenformán dolga a nagyváradai törvényszék bírának, ide számítva a lapok királlysértési pörét is, melyek fölött a nagyváradai esküdtek fognak igazságot mondani. Így a „Debrecen” három királlysértési perében is a nagyváradai esküdtek fognak ítélkezni.

Közgazdaság.

Kőbányai sertésüzlet. Budapest, március 20. Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 125-127 fillérig. Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 138-139 fillérig. Fiala közép (páronként 251-320 kilogramm súlyban) 139-139 fillérig. Fiala könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 138-140 fillérig. Sertéslétszám: 1906 március 17-dik napján volt készlet 41.776 db. 1906 március 18-ik napján felhajtott 528 darab. 1906 március 18-dik napján elszállított 215 darab. 1906 március 19. napjára marad készlet 42.089 darab. A hizott sertés üzletirányzata vontatott.

Budapesti vágóma-havásár. Szent-Mark március 20. Felhajtott 3313 db hizott és 589 db kicsontozni való marha, összesen 3902 db vágómarha. Árjegyzék: elsőrendű hizott magyar ökrökért 74-78 koronáig, kivételesen 80-84 koronáig. Hizott tarka ökrökért 82-92 koronáig, kivételesen 93-98 koronáig. Bikákért 54-75 koronáig, kivételesen 78-80 koronáig métermázsánként élő súlyban levonás nélkül. Az irányzat általában lanyha volt, a bikák érai 1 koronával métermázsánként csökkentek.

Regény-Csarnok.**Páholyból páholyba.**

(Színházi pletykák.)

Irta: Sziklay György.

Végig nyújtózkodom támlásszékemen és végig tekintek a csinos színházon. Tessék elhinni; van ebben is valami kimondhatatlan gyönyör. Talán még nagyobb, mint abban, ha az ember esős, szeles estéken a meleg kandallónál melegítheti a lábait. Aki a magányt, elzárkózottságot jobban szereti, ám az dícsérje kandallóját és ám „szítsa föl melegét”, de aki azért rajong, hogy emberek közt lehessen és végig tanulmányozhassa azokat, annak nem lehet nagyobb gyönyöre, mint végig nyújtózkodni színházi zártzékén is, míg odakünn fűtől a szél és esapkod az eső, benn temperált légmérsékletben, fényes csillár alatt, félig hunyt szemekkel andalogni páholyról páholyra, aroról arora és ellesni itt egy szót, ott egy pillantást, emitt egy mosolyt, amott egy kézzorítást. S valóban én úgy érzem magamat ilyenkor, mint a spanyol diák, aki előtt Aszmodeusz egy intésére eltűnnek a ház födelei, lehullnak a leplek s egy mosolygó araból, egy szóból kiolvások titokban egy egész emberéletet, egész regényt; megismerem a szíveket, tanulmányozom az embereket.

— Ha meg akarod ismerni a társadalmat, nézd meg a színházat.

— Milyennek találod a társadalmat?

— Az emberek elzárkóznak egymás elől, választalat emelnek egymás közé, még keztyüs kézzel is alig akarnak egymáshoz érni, hanem azért mégis szeretnék egymást látni, nézni és meglesni. Olyan valami üvegburával szeretnék magukat körülvenni.

— Nos, mi összefüggésben van mindez a színházzal?

— Te rövidlátó. Hát fölalták a páholyt, ahol mindenki körülzárolt otthonában van.

— De . . .

— De ahova mindenki mégis betekinthet, mert . . .

— Mert minden páholyban csak három fala van.

— Mily nyereség operettünkre nézve ez a kis énekesnő! Gyönyörű alak, ragyogó szem, elegáns toilette.

— Hanem egy kis hibája mégis van.

— Ugyan!

— Ninosen hangja.

— No bizony az is hiba?

— Nekem úgy tetszik, hogy a mi primadonnánk, aki éppen páholyában fogadja a vendégeket, sokkal nyájasabban üdvözli azt a csunya, kopott embert, mint a deli Emilt.

— Az igen természetes.

— Ugyan miért?

— Mert Emil csak báró!

— S amaz több?

— Sokkal több.

— Ő a színházi kritikus.

— Még egyre haragosdit játszol a szép Lottival?

— Még egyre.

— Pedig lásd csak, mily következetesen néz rád.

— Az igen természetes, miután én nem nézek órá.

— Nézd csak, hogy fixirozza Antal a milliomos Görgey-lányt

— Bizonyosan szerelmes belé.

— Kibe, a leányba?

— Nem, a milliójába!

(Folyt. köv.)

Öreg ember nem vén ember

akkor, ha a leghírnevesebb tanárok által kipróbált „LYDOL” amerikai tablettákat használja, mik az elgyöngült férfierőt visszaadják. Csakis elgyöngült férfierő (impotencia) elleni szer. Rendes használat mellett csodás hatásu pár nap alatt, nemcsak fiatal de idős férfiak is. Törv. védve. Ára: 6 kor.

Szétküldés diszkrét mellett postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után naponta.

Raditz I. gyógyszerész a „Fehér Kereszt”-hez Bpest. IV. Fővámter 6. (a központi vásárcsarnokkal szemben.)
Főraktárak Budapest: Török J. Gyógytára Király-utca 12- sz. és Nádor-gyógytára Váci-körút 17. sz.

A KI ELADNI KIVÁN

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyt lakást stb. vagy

A KI

mindezeket vétel vagy bérbevételi céljából keres

A KINEK

ismerettség hiányán

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispanra, gazdatisztra, kulcsárura, vinczellérre, kertészre, kulcsárnőre, gazdaszanyra, szakácsnőre, szobaleányra mosónőre, házi- vagy irodaszolgárra, pénzbeszedőre, házmesterre, stb-re van szüksége

A KI**BERBEADNI KIVÁN**

birtokot, házat, vadászterületet, telket, kocsit, lovat,

A KI

valamely állást betölteni kíván; legbiztosabban célt ér, ha a

„Debreczen”

apró hirdetési

rovátát használja.

Serravalló

Kina-bora vassal.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények és lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravalló-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. u. 2 K. 60 fillér.

121— 1 „ 4 „ 80 „

Elsőrangú írógép-márkánk debreceni képviselőjét papírkereskedőre öhajtuk bizni.

Kitűnően bevezetett márkáról és állandóan fokozódó jövedelemről van szó. Raktárt tartani és pénzt befektetni nem kell. Bemutatási célra írógépet állandóan díjmentesen bizományba adunk. A szükséges szakismeret megszerzésére a cég önköltségen módot nyújt. Ajánlatot lehetőleg budapesti referenciákkal „Jövedelem 920” jelíggel Leopold Gyula hirdetői irodájába, Budapest, Erzsébet-körút 41. kérünk.

150-1-

5 korona és több napikereset.

Házimunka-kötőgép-társaság.
Keresetnek minkét nembeli egyének gépünkön való kötésre, Egyszerű és gyors munka egész éven, otthon végezhető. Nem kell előkészítés. Távolság nem határoz, a munkát mi adjuk el.

Házimunka-kötőgép-társaság
Thos H. Whittick és Tsa.
Budapest, IV. Havas-utca 3-25 sz.
Prága, Petersplatz 7-25.
109 x -8.

Dr. Politzer Sanatóriuma

és vízgyógyintézete,

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Egész éven át nyitva.

Vízgyógymódok. Villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő és ásvány fürdők, forróvíz kezelés, Vibratio massage hízaló és soványító gyógymód. Inhalatók. **Javallatok:** Idegesség minden neme szív, tüdőbaj Edző eljárások. Izom és izom csúszlóról forró léghőkezeléssel bámulatos gyógyeredmények. — Kitűnő ellátás, szép betegszobák, penzió (lakás és ellátás) naponta 5 és 7 korona. Állandó orvosi felügyelet Felvilágosítással szívesen szolgál.

Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészeketől.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György-ur Auszsigban bárkinnek, a ki bebizonyítja hogy szappana a „SCHICHT” névvel valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„SZARVAS” vagy „KULCS”-szappant)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.
A ruhát kiméli és megóvjá.

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legoleosóbb. || Hőfehér ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darabszappan „Schicht” névvel és a „szarvas” vagy a „kulcs” védjeggyel legyen ellátva.

125-x

Natóságilag engedélyezett végkiárulás.

Üzletem teljes feloszlatása miatt az összes raktáron levő árukészletet, (dizsművek, bőr áruk, acél áruk, utazási cikkek, férfi divat stb.)

beszerzési áron alól árusítom ki.

Ezen ritka kedvező alkalmat a m. t. vevő közönség figyelmébe ajánlom.

Teljes tisztelettel

Borsos Kata

DEBRECEN, VÁROSHÁZA,

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközlök, eszmagolást nem számítok.

117 x -8.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„DEBRECEN”
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Eladás.

Butorozott

utcai szoba kiadó április 1 től. Csapó u. 29.
164 6-5.

Matt ágý

teljesen új állapotban nagyon olcsón eladó. Kétma-
lom u. 17. szám alatt.

Kiadó bolt

helyiség lakással Csapó u.
28 szám. Értekezhetni
ugyanott és Piac u. 44
szám alatt.

Közönséges

osomag posta könyv fél-
rban kapható a kiadóhi-
atalban. Csapó u. 10 sz.

Sestakertben

a nagyerdei járásban mo-
dern, kényelmes villa, feny-
ves parkkal, gáz bevezet-
téssel, jövizű kúttal, 1400
négyzetölj jó karban le-
vő termő szőlővel eladó,
Értekezhetni Piac utca
44 sz. ügyvédi irodában
133-x11.

Posta könyv

ajánlott levelekhez félár-
ban kapható a kiadóhiva-
talban Csapó u. 10 sz.

Eladó ház

30 év óta fenn álló jó
forgalmu fűszer üzlet és
bormérési helységgel ke-
vés befektetéssel. Érte-
kezni Horváth gőzfűrés.
163-5-5.

A közelgő lakásváltoztatások alkalmára szőnyeg
osztályunkat teljesen újonnan rendeztük be.

Futó és nagy szőnyegek.

Linoleumok és viaszos-

vásznak, gyönyörű válasz-

tékekban. Szövet és csipke-

függönyök. Ágy és asz-

talteriők — Paplanok,

matracok. Torontáli sző-

nyegek és besztercezhá-

nyai pokróczok jutányos

szabott árakhoz.

Szőnyeg maradékok saját áron alól.

108 x-17

SZABÓ LAJOS Fiai Debrecen.
dívat vászon és szőnyeg-áruház.

Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer mindennemű fagyások ellen, nem különben fagyás okozta elhanyagolt régi sebek eltávolítására.
1 tégly ára 2 korona.

Pserhofer-pulmonin

kitűnően bevált szer még oly idült köhögés, légsőhurut, tüdőbaj, számarhurut ellen, úgy gyermekek, mint felnőttek számára. 3-4 üveg elegendő. Orvosilag többszörösen ajánlva.
1 üveg ára 2 korona 50 fillér.

Pserhofer migrän csokoládé

elsőrendű szer migrän, ideges fejfájás és neuralgia azonnali megszüntetésére
1 doboz ára 1 korona 60 fillér.

Pserhofer-arckrém

pörnsenek, bőrtakák, szeplők és az arcbőr minden tisztátlanságának eltávolítására.

1 tégly ára 1 korona 60 fillér.

Kizárólagosan megrendelhető :

Pserhofer J. gyógyszertárában

WIEN, I., SINGERSTRASSE 15.

138 x —

Meggyőződhet

árunk versenyképességéről, mert kötésszerűleg megvetünk ..

legnagyobb vászonszövőgyárak

egyikétől 10000 vég 30 rőfös legkitűnőbb minőségű vásznat, tehát szállíthatunk minden magánfogyasztónak és viszontelárusítónak

legelsőrendű rumburgit 84 cmtr széles 5 frt 70 krjával
legfinomabb battisztvásznat 84 „ „ 6 „ 10 „

eszerint legalább 30 százalékkal olcsóbban mint bárki más, utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

== Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik. ==

Senki el ne mulassza e soha vissza nem térő kedvező alkalmat!

MELLER L. Egyed.

Hungária Vászonáruház

Budapest V. Váci-körut 26.

Két üzletem van már megint!

fő-üzlet **LÓWY F.** Piac u. 24. Kistemplommal szembe.

fiók-üzlet, **LÓWY F.** Maradék áruház. Piac utca 19 szám.
Bika-szálloda mellett.

Fő cikkeim:

Costümre való női ruha szövetek. — Kockás és csikos
Blous szövetek. — Angol sima női ruha szövetek.

Ujdonságok folyton érkeznek :
Most érkezett :

10000 mtr. francia delám ár 65 kr.

10000 „ mosó delám ár 27 kr.

Clott Paplan két személyes 2.95 kr.

Selyem, Clott és Kasmir Paplanokat mérték után is készítettek.

Lówy F. cég,

Lówy F. cég,

Lówy F. cég,

Lówy F. cég,

kérem figyelni a cég felírására.

Fő cikkeim:

Kész alyak, szövetből és Kartonból, — Kész
Blousok, Szövetből, Selyemből, Batisztból és Kartonból.

Igen sok szövet, Delain, Batiszt és Karton maradékok,
a melyeket

f é l á r b a n

lesznek eladva.

111-x-8